

[Axel Dam.]

digheden. Om der saa blev lige saa mange Partier i Rigsdagen, som der er Medlemmer uden for det talstærke Socialdemokrati, behøver dette ikke at nære den Frygt for en retfærdig Valglov, som i Gaar bragte det ærede Medlem Hr. Brorsen til at skælve.

Som alle andre Partier har ogsaa Det radikale Parti Kvindens fulde retslige Ligestilling paa sit Program, men Det radikale Parti gaar endnu et Skridt videre og vil ikke nøjes med, hvad Loven kan sikre, men slutter hele Programmet med den pudsige Moralsentens, at Mand og Hustru bør have samme Myndighed inden for Familien. Hvis det er til Værm for Ægtemanden, at denne Begrænsning af Kvindens Magt og Myndighed føjes til Kravet om hendes Rettigheder, saa er der maaske mange Ægtemænd, som kunde trænge til saadan Beskyttelse, men det er for naivt at tro, at man ved en Lovparagraf kan afskaffe Tøffelhelte blandt Ægtemænd eller Rasmusser og Nillefigurer blandt Hustruerne. Loven bør vist nøjes med at fastslaa den juridiske Ligeret udadtil og lade det svagere Køn inden for Hjemmets Vægge — Mændene altsaa — bære deres Rosenlænker i Fred uden nogen Giftfogeds Indskriden for at afstive deres Myndighed. Saa længe man ikke kan faa Skorstensrøgen til at gaa mod Vinden, hvad der efter Ordsproget skal være Kendetegnet paa de Huse, hvor Mændene regerer, maa det vist have sin Forbliven ved, at det, som det sig hør og bør, er Hustruen, der raader inden for det Hjem, hvor Manden søger Fred og Hygge og ikke Kompetencestridigheder med Udsendinge fra Hustruernes Fagforening eller anden Uhygge.

Socialdemokratiets Hovedformaal er at samle hele Arbejderklassen i et klassebevidst, socialistisk Arbejderparti og at erobre Magten i Samfundet. Skønt det altsaa erklærer sig for et Klasseparti og vil have Magten lagt i et enkelt Partis Haand, ikke et Folkeparti, der har det hele Folks Vel for Øje, findes der dog Punkter i dets Program, som man ud fra et rent Retsprincip kan give sin Tilslutning. Etkammersystemet, som kræves i Programmet, synes jo nu at skulle tages op som Forslag fra Statsministeren. Som Eksempel paa Politik med langt Sigt maa det hilses med Glæde, men det vil møde Modstand hos Venstre, der i Programmet kræver Tokammersystemet opretholdt; fra vor Side vil det derimod finde Tilslutning. Programmet om fuldstændig Ytrings-, Presse-, Forsamlings- og Foreningsfrihed er smukt,

men næppe foreneligt med den socialistiske Samfundsorden, hvor de Produktionsmidler, der skal tjene Ytringsfriheden, Presse og Radio f. Eks., er i Samfundets, det vil sige i det herskende Partis Hænder.

Punkt 5 om Afrustning er vist nu taget af Programmet af Hensyn til det opportune i for alle Eventualitetens Skyld at have Hæren paa sin Side over for Nazister og Drengene med Bidetænger. Kommunisterne kan Politiet jo nok klare. Det var dog rart at faa et Svar fra Statsministeren paa det Spørgsmaal: Har Socialdemokratiet opgivet sit Krav om Afrustning, og vilde det stemme imod Partiets eget Afrustningsforslag, hvis det blev fremsat fra anden Side?

Punkt 8 om vederlagsfri Retshjælp giver vi vor Tilslutning. Derimod kan vi ikke overse Rækkevidden af den underlige Bestemmelse, at Lovovertrædelser, der er en Følge af sociale og politiske Klassekampe, ikke maa behandles som Forbrydelser, hvis de er Forbrydelser. Dette Programpunkt er vist nu blevet forældet som socialdemokratisk Særkrav. De socialdemokratiske Arbejdere optræder jo nu altid besindigt, og deres Ungdomsforening har direkte taget Afstand fra Voldshandlinger mod andre Partier, saa Paragraffen nu kun kan tænkes at blive til Gunst for Hr. Rafts Stormtropper og for kommunistiske Urostiftere, og det har jo ikke været den oprindelige Mening.

Fortræffeligt er første Punkt i Programmet § 10, Afskaffelse af Skatter og Love, som skaber Varefordyrelse for Befolkningen. Da alle Skatter samt hele Valutacentralen har denne Virkning, venter vi i Henhold hertil en Række Lovforslag, som Retsforbundet kan give sin Tilslutning. Hvis den i Programmet krævede Skat paa Grundbesiddelse og — som det videre hedder — derunder Indførelse af Grundværdistigningsafgift skal betyde en rationel Grundskyldslovgivning, tilsiger vi ogsaa denne vor Tilslutning. Programmet Løfte i § 13 om at modvirke Udbygningen gennem Grundspekulation ved Tilvejebringelse af Boliger for Arbejdere kan da bortfalde som overflødig, medmindre Meningen er den, at alle de Lejere, der ikke er socialdemokratiske Lønarbejdere, gerne maa udbyttes af Grundspekulanterne. Maaske er det af samme Grund, at man har sikret Statsministeren en Arbejderbolig gennem Bidrag fra alle de Smaakaarsfolk, hvis politiske Interesser han har varetaget.

Naar jeg i denne Gennemgang af de politiske Partiers Ønskesedler ikke har medtaget Retsforbundets eget Program, saa er Grunden den, at det ikke falder os